

Rättelse/komplettering

Dom, 2020-06-26

Domskäl

- Rättelse, 2020-06-26
Beslut av: rådmannen Nils Pålbrant

BESLUT

ÖVRIGA FRÅGOR ska lyda som följer:

Det är inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år för grovt vapenbrott.

Det finns alltjämt risk för att Ali Hassan genom att undanröja bevis eller på något annat sätt försvårar sakens utredning och fortsätter sin brottsliga verksamhet. Ali Hassan ska därför vara fortsatt häktad till dess att domen i ansvarsdelen vinner laga kraft. Åklagaren har fortsatt tillstånd att meddela restriktioner.

Beslutet för överklagas till Svea hovrätt senast den 17 juli 2020.

Nils Pålbrant

UPPSALA TINGSRÄTT
Avdelning 2
Enhet 3

DOM
2020-06-26
meddelad i
Uppsala

Mål nr: B 2674-20

PARTER (Antal tilltalade: 1)

Tilltalad

Ali Hassan, 19970413-5293
Frihetsberövande: Häktad
Benvägen 39 Lgh 1202
723 52 Västerås

Offentlig försvarare:

Advokat Ivan Fialdini
FIRMAN advokaterna Fialdini Dahlqvist
AB
Sveavägen 17
111 57 Stockholm

Åklagare

Kammaråklagare Pontus Melander och kammaråklagare Johan Strömbäck
Åklagarmyndigheten
Åklagarkammaren i Uppsala
Box 1424
751 44 Uppsala

DOMSLUT

Brott som den tilltalade döms för

1. Försök till mord, 3 kap 1 § brottsbalken i sin lydelse före 1 januari 2020 och 3 kap 11 § brottsbalken samt 23 kap 1 § brottsbalken
2019-06-19
2. Grovt vapenbrott, 9 kap 1 a § 1 st vapenlagen (1996:67)
2019-06-19

Påföljd m.m.

Fängelse 12 år 6 månader

Lagrum som åberopas

34 kap 1 § 1 st brottsbalken
34 kap 2 § brottsbalken

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1113 751 41 Uppsala	Smedsgränd 22	018-431 60 00 E-post: uppsala.tingsratt@dom.se www.uppsalatingsratt.domstol.se		måndag - fredag 08:00-16:00

Förverkande och beslag

I beslag tagen pistol och automatvapen med tillhörande magasin förklaras förverkade. Beslagen ska bestå (Polismyndigheten Region Mitt, beslagsnummer 2019-5000-BG66698 p. 1-4).

Häktning m.m.

1. Ali Hassan ska stanna kvar i häkte till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft mot honom.
2. Tingsrättens beslut om tillstånd till restriktioner enligt 24 kap 5 a § rättegångsbalken ska alltjämt gälla.

Brottsofferfond

Den tilltalade åläggs att betala en avgift på 800 kr enligt lagen (1994:419) om brottsofferfond.

Ersättning

1. Ivan Fialdini får ersättning av staten med 170 486 kr. Av beloppet avser 92 664 kr arbete, 38 550 kr tidspillan, 5 175 kr utlägg och 34 097 kr mervärdesskatt.
 2. Staten ska stå för kostnaden för försvararen.
-

YRKANDEN M.M.

De åtalade gärningarna

Åtalspunkten 1

Åklagaren har yrkat att Ali Hassan ska dömas för försök till mord (3 kap. 1 § brottsbalken, i sin lydelse före den 1 januari 2020, samt 3 kap. 11 § och 23 kap. 1 § brottsbalken), i enlighet med följande gärningsbeskrivning.

Ali Hassan har, tillsammans och i samförstånd med okänd person, försökt döda Mohamad Weshah Zaher genom avlossa en mängd skott mot honom. Det gjorde han den 19 juni 2019 i Uppsala, Sverige. Det fanns en fara för att brottet skulle fullbordas eller endast på grund av tillfälliga omständigheter fanns inte sådan fara.

Åtalspunkten 2

Åklagaren har yrkat att Ali Hassan ska dömas för grovt vapenbrott (9 kap. 1 a § första stycket vapenlagen (1996:67)), i enlighet med följande gärningsbeskrivning.

Ali Hassan har innehaft en pistol och ett automatvapen utan att ha rätt till det. Det hade han den 19 juni 2019 i Uppsala, Sverige.

Brottet bör bedömas som grovt eftersom det handlar om två vapen av särskilt farlig beskaffenhet som innehafts i kriminell miljö samt använts vid grovt brott i och utanför fordon på allmän plats.

Särskilt yrkande

Åklagaren har yrkat att i beslag tagen pistol och automatvapen med tillhörande magasin förverkas från Ali Hassan enligt 9 kap. 5 § vapenlagen.

Inställning till yrkandena

Ali Hassan har förnekat ansvar för försök till mord respektive grovt vapenbrott. Han har medgett det särskilda yrkandet.

Frihetsberövande

Ali Hassan har varit berövad friheten som anhållen och häktad för de brott som avhandlas i detta mål från den 20 april 2020, vilket framgår av bifogat avräkningsunderlag.

UTREDNINGEN

Åklagaren har inte åberopat förhör med målsäganden Mohamad Weshah Zahers och han har inte heller närvarat vid förhandlingen i tingsrätten.

Åklagaren har åberopat förhör med poliserna Johan Håvedal, Dennis Björkman, Mattias Berglund Stjärnesund, Michaela Nyström, Erik Wikman och Björn Öberg, angående deras identifiering av Ali Hassan som en av gärningsmännen, samt vittnesförhör med Mohammed Aliderissi angående hans iakttagelser innan och efter gärningen. Som skriftlig bevisning har åklagaren åberopat PM över inhämtande av övervakningsfilmer, rättsmedicinskt yttrande, karta med fotografier, träffrapport, sakkunnigutlåtande, protokoll över brottsplatsundersökning, protokoll över fordonsundersökning samt beslagsprotokoll. Åklagaren har även åberopat fotografier samt förevisat filmer från övervakningskameror.

Ali Hassan har för egen del åberopat vittnesförhör med Lollo Wehlin angående hennes iakttagelser av ett bråk som målsäganden varit inblandad i en kort tid innan händelsen. Som skriftlig bevisning har Ali Hassan åberopat en Messenger-konversation mellan målsägandens mor och en annan person, PM över inhämtande av övervakningsfilmer samt protokoll över fordonsundersökning.

DOMSKÄL

Rättsliga utgångspunkter

Åklagaren har den fulla bevisbördan vad gäller skuldfrågan i brottmål. För en fällande dom krävs att det är bevisat utom rimligt tvivel att den tilltalade gjort sig skyldig till den gärning som ligger till grund för åtalet. Det uttrycks ibland som att det ska vara praktiskt taget uteslutet att det har gått till på något annat sätt än på det sätt som åklagaren har gjort gällande. Vid prövningen av om åklagaren har uppfyllt beviskravet ska domstolens bevisvärdering vara objektivt grundad, utföras strukturerat och inte grundas på något allmänt helhetsintryck av utredningen. Bedömningen ska till en början ta sikte på den bevisning som åberopats till stöd för bevistemat (gärningsbeskrivningen). Om det visar sig att det sammanvägda värdet av den bevisning som har åberopats till stöd för bevistemat inte är så högt att det räcker för att åtalet ska vara styrkt, saknar bevisning som har åberopats mot temat betydelse. Den tilltalade ska då frikännas redan på grund av att bevisningen mot honom eller henne är otillräcklig (NJA 2010 s. 671 p. 13). Om bevisningen däremot är tillräcklig för att uppfylla beviskravet, måste den tilltalades berättelse och bevisning som stödjer denna granskas. Om det som läggs den tilltalade till last därigenom inte motbevisas, ska åtalet bifallas (NJA 2015 s. 702).

Vad som inledningsvis är utrett kring händelsen

Följande av det av åklagaren återgivna händelseförloppet vinner stöd av utredningen och har inte ifrågasatts vid förhandlingen. Den 19 juni 2019 beskjuts Mohamad Weshah Zaher när han färdas i personbil i området kring Gottsunda centrum i Uppsala. Han beskjuts av två maskerade personer i en BMW. Den ene, passageraren, skjuter med en automatkarbin medan den andre, föraren, skjuter med en pistol. Mohamad Weshah Zahers bil börjar under färden ryka och han stannar bilen strax efter en korsning. Gärningsmännen kör då upp sin bil jämsides med hans, varefter den maskerade passageraren kliver ur bilen och avlossar ytterligare skott; inledningsvis genom sidofönstret på passagerarsidan fram av Mohamad

Weshah Zahers bil och sedermera rakt framifrån. Den maskerade föraren kör framför och runt målsägandens bil, medan passageraren med automatkarbinen skyndar efter. Föraren stannar till och skjuter därefter med pistolen in genom sidofönstret på förarsidan mot målsäganden, tills det att ingen rekyl ses komma, varefter passageraren kommer ikapp och hoppar in i bilen. Gärningsmännen kör sedan från platsen i hög hastighet.

I samband med brottsplatsundersökningen återfanns åtta tomhylsor till pistolen och 27 tomhylsor till automatkarbinen runt Mohamad Weshah Zahers bil. På bilen påträffades 30 kulhål i samband med en fordonsundersökning. Av rättsläkarens yttrande framgår bland annat att Mohamad Weshah Zaher anlänt akut till sjukhus med nio hudskador på olika delar av överkroppen. Skadorna bedömdes vara orsakade av projektiler och inget talade emot att dessa härrört från händelsen så som den har återgivits ovan. Rättsläkaren återger att skadorna försatt Mohamad Weshah Zaher i ett omedelbart livshotande tillstånd som föranlett akutkirurgiska ingrepp samt därefter vissa uppföljande kirurgiska ingrepp med bl.a. avlägsnande av bukspottkörteln.

Vid den tekniska undersökningen av gärningsmännens BMW påträffades bränt papper samt doftspår av någon form av brännbar vätska, vilket åklagaren gjort gällande talar för att gärningspersonerna sökt elda upp bilen men att den självslocknat. I bilen påträffas såväl pistolen som automatkarbinen samt tillhörande magasin. DNA tillhörande Ali Hassan (Grad +4) påträffas på pistolens knapp för utlösande av magasinet. Vid kontroll mot fordonsregistret konstateras att bilen är falskskyltad.

Vad som är fråga för tingsrättens prövning

Det sätt på vilket gärningsmännen beskjutit Mohamad Weshah Zahers i dennes bil har inneburit en konkret fara för att han skulle berövas livet. Det framstår snarare som en slump att så inte blivit fallet. Med hänsyn till den beslutsamhet som

gärningsmännen visat när målsäganden förföljdes och besköts på öppen gata är det vidare uppenbart att gärningsmännen haft uppsåt att döda honom. Gärningen är således objektivt att bedöma som ett försök till mord. Frågan för tingsrättens prövning är därmed inte i första hand om de straffrättsliga förutsättningarna för brottet är uppfyllda. Den huvudsakliga frågan i målet är om det är ställt utom rimligt tvivel att det är den tilltalade Ali Hassan, och inte någon annan okänd person, som utfört mordförsöket på det sätt som åklagaren har gjort gällande.

Tingsrättens värdering av bevisningen

Mohammed Aliderissis iakttagelser och utpekande

Mohammed Aliderissi har berättat i huvudsak följande. Han och familjen var på väg till en lekpark i Gottsunda, ett område i Uppsala han inte känner till särskilt väl. Medan han letade efter en parkeringsplats fick han syn på en silvrig BMW med motorn påslagen. I tron att den skulle köra därifrån och tillgängliggöra en ledig parkeringsplats, väntade han en stund bakom den innan han passerade den på dess vänstersida. I BMW:n satt två okända män med nedvevad ruta och rökte. Eftersom det var varmt den aktuella dagen hade han själv rutan lite nedvevad. I samband med att han passerade BMW:n såg han att föraren hade en mask uppdragen över pannan, strax ovanför ögonbrynen. Han hörde även någon av männen säga, på arabiska med en irakisk/syrisk dialekt, något i stil med ”vi väntar, lugn, lugn, allt kommer att gå bra”. Efter det att han passerat bilen frågade hans fru varför männen tittat så noga och konstigt på dem. Hon kommenterade även konstaterande att männen var araber. Han svängde höger i korsningen, körde ned till en vändplats och vände tillbaka för att åter leta efter en parkeringsplats. BMW:n stod kvar på samma plats som tidigare när han för andra gången passerade den på dess vänstersida, denna gång front mot front. Föraren hade då dragit ned sin mask över ansiktet. Han såg sedan hur BMW:n körde i full fart genom gång- och cykelbanan i parken, där bilar inte får åka, mot Gottsunda centrum. Han parkerade bilen och gick tillsammans med familjen till lekparken. Efter cirka 10–15 minuter hörde han på avstånd flera skott avlossas.

Familjen började då skynda sig tillbaka till bilen. Någon eller några minuter senare kom samma silvriga BMW som tidigare körades tillbaka på gång- och cykelbanan. Han uppskattar att bilen körde i över 100 km/h. Han höll i barnen när han såg bilen, från sidan, passera rakt framför sig. Bilen bromsade sedan in, mannen parkerade den och klev ur. När passageraren klev ur bilen var han omaskerad och han hukade sig ned som om han ville hålla sig gömd. Han såg passageraren tydligt och betraktade honom på cirka tio meters avstånd. Passageraren var kraftigt byggd, lite tjock i ansiktet, cirka 170 cm lång, hade inte mycket hår på huvudet, ungefär som om man rakat sig med ettan på en rakmaskin, kort mörkt skägg, jättetjocka ögonbryn, mörka ögon och en stor näsa. Han bar en huvjacka och en lång svart väska. Föraren såg han ingenting av. Mannen lämnade sedan platsen och sprang tillsammans mot skogen. Han tog ett foto på bilen och googlade på registreringsskylten och såg då att den stod registrerad som en Hyundai.

De signalementsuppgifter Mohammed Aliderissi lämnat i tingsrätten lämnade han även vid det första polisförhören, som ägde rum samma dag som händelsen, samt vid det andra polisförhören, som genomfördes drygt en vecka därefter. Han uppgav även för polisen att någon av gärningsmännen talade arabiska med en dialekt från Syrien/Irak. Signalementsuppgifterna lades sedermera till grund för den fotokonfrontation som genomfördes i december 2019. Vid konfrontationen har Mohammed Aliderissi pekat ut Ali Hassan som passageraren i bilen. Han har, såväl vid konfrontationen som vid huvudförhandlingen, angivit att han är 80 procent säker på sitt utpekande. Utrymmet för osäkerhet har han hänfört till att han inte kan veta om passageraren ifråga har en tvilling samt uppgett att han inte vill peka ut någon på felaktiga grunder. Han har inför tingsrätten klargjort att han inte glömmer passagerarens ansikte och att det framförallt är personens kraftiga utseende och tjocka ögonbryn som gör honom säker på sitt utpekande av Ali Hassan.

Försvaret har invänt att fotokonfrontationen inte genomförts i enlighet med rådande riktlinjer och rekommendationer (Rikspolisstyrelsens rapport Vittneskonfrontation,

RPS Rapport 2005:2) och anfört att figuranterna inte överensstämmer med den allmänna beskrivning av passageraren som Mohammed Aliderissi lämnat, utan att det endast är Ali Hassan som överensstämmer med samtliga signalement. Försvaret har vidare anfört att det förekommit språkförbistringar i förhöret med Mohammed Aliderissi i tingsrätten, och att det därav funnits stort utrymme för missförstånd.

Mohammed Aliderissi har redovisat sina minnesbilder från händelserna på ett sätt som tingsrätten uppfattar som måttfullt och återhållsamt. Han har varit tydlig med att tala om vad han har bevittnat och inte, samt när han varit osäker i något avseende. Förhöret i tingsrätten genomfördes med vissa språkliga ansträngningar då Mohammed Aliderissi har arabiska som modersmål. Åklagaren har säkerställt att Mohammed Aliderissi varit införstådd i vilka frågor som ställts, samt att åklagaren uppfattat Mohammed Aliderissis svar på korrekt sätt, genom att alltigenom ställa upprepade kontrollfrågor och klargöranden. Mot den bakgrunden anser tingsrätten att Mohammed Aliderissis genom sitt vittnesförhör på ett fullgott sätt kunnat lämna sitt vittnesmål, varigenom han har gjort ett mycket trovärdigt intryck.

Inget har framkommit om att Mohammed Aliderissi inte skulle haft goda förutsättningar att göra en korrekt iakttagelse av gärningsmannens bil samt av gärningsmännen i den. Han har gjort sina observationer vid två tillfällen, under en inte obetydlig tid, i dagsljus och på kort avstånd. Försvarets invändningar om att han sett bilen när den rört sig i mycket hög hastighet samt vid tillfällen då solskydden varit nedfällda förändrar inte det faktum att Mohammed Aliderissi sett passageraren utan maskering och på ett mycket nära avstånd. Mohammed Aliderissi har konsekvent lämnat samstämmiga signalementsuppgifter på denne gärningsman och sedermera vid en fotokonfrontation pekat ut Ali Hassan med 80 procents säkerhet. De skäl Mohammed Aliderissi anfört till utrymmet för tveksamhet, om att gärningspersonen ifråga kan ha en tvilling, föranleder ingen annan slutsats än att Mohammed Aliderissi noga övervägt sitt utpekande och att han genom detta gett

uttryck för praktisk visshet. Inget har heller framkommit om att Mohammed Aliderissi haft någon som helst koppling till Ali Hassan eller att han annars haft anledning att falskeligen peka ut honom som gärningsman. Såvitt tingsrätten kan bedöma saknas vidare skäl att kritisera konfrontationsgruppens sammansättning liksom det sätt på vilket fotokonfrontationen genomförts. Figuranterna stämmer väl överens med den kombination av signalement som Mohammed Aliderissi uppgett och han själv, som oberoende vittne, förefaller vidare ha varit fri från kontaminering, information och kunskap, inför identifikationen. Mohammed Aliderissis utpekande av Ali Hassan är sammantaget mycket tillförlitligt och har därmed även ett mycket starkt bevisvärde i målet. Även i en situation där omständigheterna inte synes ge utrymme för någon alternativ gärningsman krävs det likafullt i regel stödjande bevisning som klargör de väsentliga delarna av händelseförloppet och som positivt knyter just den tilltalade vid brottet (NJA 1991 s. 56). Tingsrätten övergår därmed till en värdering av den övriga bevisningen.

Bild- och filmmaterialet; Polisvittnenas uppgifter och utpekanden

De övervakningsfilmer samt stillbilder som åklagaren åberopat till stöd för åtalet är av låg kvalitet. Genom materialet, som förevisats på storbildsskärm i tingsrätten, går emellertid att utan större svårigheter utröna händelseförloppet samt vissa detaljer i detta, inte minst hos den gärningsman som åklagaren gjort gällande är Ali Hassan. Vad gäller frågan om identifieringen av denne gärningsman har ett antal polismän hörts. De har i huvudsak uppgett följande.

Mattias Berglund och Michaela Nyström fick var för sig en förfrågan om att identifiera en person, varefter de förevisades bild- och filmmaterialet från den aktuella skjutningen. Michaela Nyström fick ingen information innan hon förevisades materialet och Mattias Berglund fick endast veta att det var Uppsalapolisen som ledde utredningen i fråga. De pratade inte med varandra eller med någon annan inför identifikationen. Båda har uppgett att kvalitén på materialet varit dåligt och att de därför inte kunnat göra ett hundra procentigt utpekande, men

att de likväl omgående gjorde bedömningen att automatkarbinskytten var Ali Hassan. De baserar var för sig sitt utpekande på gärningspersonens frisyr, kraftiga kroppsbyggnad, rörelsemönster och på den allmänna kännedom de har om Ali Hassan. Båda har berättat att de träffat Ali Hassan vid flera tillfällen i samband med ingripanden och rutinkontroller och uppger att de känner till honom mycket väl. Båda har vidare sett Ali Hassan på bild och på övervakningsfilm från ett annat polisiärt ärende från en vapengömma. Mattias Berglund anser inte att Ali Hassan har något avvikande i sitt utseende men menar att Ali Hassan, som alla människor, har ett utmärkande sätt att se ut och röra sig på. Michaela Nyström har berättat att hon omedelbart fick upp en minnesbild av Ali Hassan där han på ett stressat och hastigt sätt lämnat ett dansgolv på en nattklubb i Västerås. Han ska då ha passerat henne på nära avstånd, varför hon hade goda möjligheter att observera hans rörelsemönster.

Erik Wikman har berättat att när han, utan förhandsinformation, förevisades de förstorade stillbilderna på gärningspersonen sa han spontant att det där är Ali Hassan. Han har själv aldrig träffat Ali Hassan. Han var dock den polis som hanterade utredningen kring vapengömmen där Ali Hassan figurerade på övervakningsfilmer av bra kvalitet, där han maskerad och sedan omaskerad ses gå fram och tillbaka samt huka sig ned och gräva i jorden. Han anser sig därför ha god kännedom om Ali Hassans utseende och rörelsemönster. Även om bilderna i förevarande fall varit av sämre kvalitet samt tagna på ett längre avstånd, är det gärningspersonens grova kroppsform, runda rakade huvud samt hårfäste som han bedömer vara påfallande överensstämmandes med Ali Hassans.

Dennis Björkman och Johan Håvedal har även de arbetat med utredningen från vapengömmen, och i samband därmed träffat och hållit förhör med Ali Hassan, och har kunnat göra liknande utpekanden som Erik Vikman. Dennis Björkman och Johan Håvedal fick emellertid, var för sig, information av en kollega om att Ali Hassan var en potentiell gärningsman i utredningen före det att de förevisades det

omnämnda materialet. Dennis Björkman har berättat att han pekade ut automatkarbinskytten som Ali Hassan, dels baserat på dennes kroppsform och rörelsemönster på filmen, dels baserat på de förstoraade stillbilderna där personens ögonparti och en bit upp över pannan är synligt. Johan Håvedal har på samma grunder berättat att han identifierat Ali Hassan, med tillägget om signalement som hårfäste och huvudform.

Björn Öberg arbetade som polis i Enköping fram till år 2017 och träffade då Ali Hassan vid cirka tre tillfällen i samband med kontrollinsatser. Han har därefter arbetat som polis i Stockholm. Våren 2019 fick han syn på en bild på polisens intranät över oidentifierade gärningsmän och kopplade ihop personen på bilden med Ali Hassan. Bilden på intranätet var en stillbild från den aktuella skjutningen och jämförelsebilden var en bild från övervakningskamerorna från ärendet med vapengömman, vilken han sett i samband med ett lokalt e-postutskick inom polisen i Stockholmsområdet någon vecka tidigare. Han hörde av sig med sitt tips till utredarna och blev sedermera kallad till förhör, varvid han förevisades det aktuella bild- och filmmaterialet. Han har berättat att han därefter, baserat på automatkarbinskyttens kroppsform och hårlinje, inte blev mindre säker på sitt utpekande av Ali Hassan som gärningsman.

Tingsrätten delar polismännens uppfattning att det inte är möjligt att göra tillförlitliga utpekanden enbart baserat på det rörliga filmmaterialet. Även om det är fråga om lågupplösta bilder och ett hastigt händelseförlopp där endast delar av ansiktet på automatkarbinskytten varit synligt, är inte materialet så bristfälligt som försvaret sökt göra gällande. Det är tingsrättens bedömning att av i synnerhet de förstoraade stillbilderna kan signalement hos gärningspersonen så som huvudform, hår och hårfäste, ögonparti och näsans form iakttas, medan personens längd, kropps-konstitution och rörelsemönster kan observeras av de rörliga bilderna. Enligt tingsrättens mening överensstämmer samtliga förstnämnda identifieringsmärken, som kan observeras utifrån stillbilderna, med Ali Hassans utseende och ansiktsdrag.

Försvaret har anfört att de signalementsuppgifter Mohammed Aliderissi lämnat om att personen haft kort svart hår, går stick i stäv med den gärningsperson med rakat huvud och blänkande hjässa som syns på materialet; en frisyr som talar för att personen slättrakat sig med hyvel och inte med maskin. Tingsrätten stannar vid att konstatera att just gärningspersonens hårfäste, och närmare bestämt den fläckvis blänkande hjässan, är nära nog identisk med Ali Hassans. Ali Hassan är enligt tingsrättens mening således uppenbart lik gärningspersonen.

Det är baserat på ovan nämnda film- och bildmaterial från övervakningskamerorna som samtliga polisvittnen, med varierande kännedom och förkunskaper om Ali Hassan, pekat ut Ali Hassan som gärningsman. Tingsrätten ifrågasätter inte polisvittnenas trovärdighet eller tillförlitligheten av deras uppgifter i målet. Det är tingsrättens bedömning att polismän generellt är observanta betraktare genom att de är tränade på att göra iakttagelser och att fokusera på detaljer, inte minst vad gäller gärningsmannens utseende, som kan ha betydelse för bedömningen av om en brottslig gärning har begåtts. Michaela Nyströms minnesbilder av Ali Hassans utseende och uppsyn i samband med händelsen på nattklubben i Västerås är ett typexempel. Stor försiktighet måste emellertid iakttas vid värdering av identifikationsbevisning som det är fråga om i förevarande fall. Det är vanskligt att fastslå en allmängiltig regel om under vilka förutsättningar ett utpekande av den tilltalade som gärningsman skall kunna godtas som full bevisning om identiteten. Det är lätt att missta sig på en person om det saknas särskilt påtagliga hållhakar för minnet, samtidigt som olika typer av kontaminering riskerar att påverka ett utpekande eller en utsaga. Utpekandena från Dennis Björkman och Johan Håvedal är exempel på identifikationsbevisning där bevisvärdet är särskilt lågt eftersom dessa fått information på förhand om vem de skulle identifiera. Övriga polisvittnen har förevisats materialet förbehållslöst och Björn Öberg har på eget bevåg gjort ett utpekande utan att ha ombetts att granska materialet. Sammantaget utgör i synnerhet dessa polisens utpekanden mycket stark stödbevisning till Mohammed Aliderissis utpekande av Ali Hassan som gärningsman.

DNA-spåret på pistolen

Gärningsmännens bil påträffas i lekparken där Mohammed Aliderissi berättat att de parkerat den. På golvet på passagerarplats fram återfinns pistolen, pistolens magasin, samt automatkarbinens magasin. Automatkarbinen återfanns i baksätet. Vid den tekniska undersökningen påträffades, på knappen för utlösande av pistolens magasin, spår av Ali Hassans DNA (Grad 4 +). Ali Hassan har i förhöret i tingsrätten berättat att han hållit i en liknande pistol någon gång under april 2019 när han var på besök hemma hos en kompis, och att han då av ren nyfikenhet plockade upp den och höll i den för en kort stund.

Om det kan slås fast att ett DNA-spår har avsatts av gärningsmannen själv har en DNA-träff (Grad +4) ett mycket starkt bevisvärde; så starkt att den enkom kan räcka för att beviskravet ska vara uppfyllt. När det som i det aktuella fallet inte går att med säkerhet säga när DNA-spåret avsatts måste det beaktas i vilket sammanhang det förekommit. Åklagaren har inte gjort gällande att Ali Hassan skulle ha avfyrat pistolen eller på annat sätt använt den under den åtalade gärningen, utan anfört att han kan ha tagit i den, med eller utan handskar, vid tiden innan eller därefter. Eftersom det således inte med säkerhet går att slå fast när DNA-spåret på pistolen avsatts, samt då det inte finns någon annan teknisk bevisning som med styrka binder den tilltalade till brottsplatsen, har inte den tekniska bevisningen i fallet ett så starkt bevisvärde som dylik bevisning kan ha i andra fall. Det kan inte uteslutas att Ali Hassan befattat sig med pistolen vid den tidpunkt och på det sätt som han själv har berättat, även om hans uppgifter därom är vaga och okontrollerbara. Mot den bakgrunden är det likväl graverande för Ali Hassan att hans DNA finns på den pistol som påträffats på passagerarplats i gärningsmännens bil i anslutning till brottet. Det är graverade till den grad att det utgör ett visst stödbevis till åtalet i övrigt.

En sammantagen bedömning av bevisningens styrka

Av vad som framkommit i utredningen är vittnet Mohammed Aliderissi ett oberoende vittne som har gjort iakttagelser på nära håll av gärningsmännen, såväl före som efter skottlossningen, och under en inte obetydlig tid. Han har varit konsekvent i sina angivelser kring detaljerade signalementsuppgifter på passageraren och han har hållit fast vid sitt utpekande, såväl under förundersökningen som vid huvudförhandlingen i tingsrätten, av Ali Hassan som denne gärningsman. Som stödjande bevisning till Mohammed Aliderissis vittnesmål finns de iakttagelser tingsrätten själv kunnat göra av det förevisade film- och bildmaterialet, de utpekanden och uppgifter polisvittnena har lämnat baserat på nämnda material, samt därtill även i viss mån den tekniska bevisningen. Vad som nu anförts ger enligt tingsrättens mening sådant stöd för åtalet mot Ali Hassan att det är ställt utom rimligt tvivel att denne gjort sig skyldig till åtalad gärning. Av inledningsvis angivna skäl finns det därför anledning att övergå till att pröva hans invändning i skuldfrågan.

Tingsrättens bedömning av skuldfrågan*Åtalspunkten 1; försök till mord*

Ali Hassan har uppgett att han bodde i Gränby i Uppsala i mitten av juli 2019, men att han mest uppehöll sig i Stockholmsområdet och att han aldrig varit i Gottsunda. Försvaret har anført att sättet på vilket de aktuella gärningsmännen orienterat sig i området, innan och efter dådet, samt det sätt på vilket de haft nedfällda solskydd under färden, talar för att de känt till det väl, vilket Ali Hassan som är hemmahörande i Västerås inte gör. Tingsrätten konstaterar att automatkarbinskytten haft en passiv roll som passagerare, samt att brottet, med hänsyn till det sätt på vilket det utförts, måste ha föregåtts av noggrann planering och att det därmed förefaller naturligt om passageraren informerats om övervakningskamerornas positionering i området.

Försvaret har vidare gjort gällande att målsäganden varit inblandad i konflikter samt att denne haft fiender som velat göra honom illa. Försvaret har åberopat förhör med Lollo Wehlin, som arbetar på en bensinstation i närområdet, som berättat att hon där identifierat målsägandens bil ett par dagar innan dådet och att personen i den bilen varit i bråk men en annan person som sökt skydd på macken och som har haft ett liknande signalement som Ali Hassan. Tingsrätten anser att vad försvaret anfört om en hotbild mot målsäganden, samt den utredning som presenterats kring andra tänkbara gärningsmän, inte på något sätt förtar styrkan av den bevisning som åklagaren har presenterat. Ali Hassan ska därmed dömas för försök till mord i enlighet med åtalet.

Åtalspunkten 2; grovt vapenbrott

Vapenbrott utgör ett så kallat rent handlingsbrott. Det krävs inte att vapnet använts eller varit avsett att användas för att den som befattar sig med vapnet ska kunna straffas. För att en person ska anses inneha ett skjutvapen krävs enligt uttalanden i rättspraxis i princip att han eller hon har vapnet i sin besittning. Detta innebär inte ett krav på att personen ska ta befattning med vapnet utan det är tillräckligt om han eller hon har omedelbar kontroll eller rådighet över det (NJA 1999 s. 480). Det är som ovan framgår utrett att Ali Hassan innehaft samt använt automatkarbinen på det sätt som åklagaren har gjort gällande. Beträffande pistolen har denna påträffats på passagerarplats i gärningsmännens bil, den plats där Ali Hassan suttit, varför pistolen varit placerad på ett sådant sätt att Ali Hassan haft möjlighet att utöva omedelbar kontroll och rådighet över den. Tingsrätten finner det därmed utrett att även pistolen innehafts av Ali Hassan och att han ska dömas för vapenbrott även avseende denna. Brottet ska rubriceras som grovt då två vapen av särskilt farlig beskaffenhet innehafts, samt använts i samband med ett grovt brott, på allmän plats.

Påföljd

Ali Hassan ska alltså dömas för försök till mord samt grovt vapenbrott. Det sätt på vilket mordförsöket utförts innefattar en hänsynslöshet som är försvårande; flertalet och upprepade skottsälvor har avlossats mot målsäganden och skjutningen har ägt rum på allmän plats varvid flera människor varit närvarande strax innan men även under själva gärningen. Det är således fråga om synnerligen allvarlig våldsbrottslighet, som endast på grund av tillfälliga omständigheter har gjort att människor inte har dödat eller blivit allvarligt skadade. Med hänsyn härtill bör fängelsestraffets längd inte i någon större utsträckning understiga det straff om hade dömts ut om Mohamad Weshah Zahers avlidit till följd av gärningen. Tingsrätten bedömer att det samlade straffvärdet för den brottslighet som Ali Hassan har gjort sig skyldig till uppgår till fängelse i 14 år.

Ali Hassan har flera avsnitt i belastningsregistret. Han dömdes senast den 1 april 2020 av Västmanlands tingsrätt till fängelse i tre år och två månader för grov misshandel, olaga hot vid två tillfällen samt försök till grovt vapenbrott. Den domen har inte vunnit laga kraft. Ali Hassan ska därmed dömas för nyupptäckt brottslighet begången före det att den tidigare domen mot honom meddelats, 34 kap. 1 § brottsbalken. Tingsrätten ska vid bestämmandet av påföljden för den tillkommande brottsligheten tillämpa asperationsprincipen och iaktta att påföljderna tillsammans inte överstiger vad som skulle ha dömts ut för den samlade brottsligheten, 34 kap. 2 § brottsbalken. Påföljden bestäms därmed till fängelse i 12 år och 6 månader.

Särskilda yrkandet

Det särskilda yrkandet är lagligen grundat och ska därför bifallas.

Övriga frågor

Det är inte föreskrivet lindrigare straff än fängelse i två år för försök till mord eller för grovt vapenbrott. Det är uppenbart att det finns risk för att Ali Hassan på fri fot avviker eller på något annat sätt undandrar sig lagföring eller straff och fortsätter sin

brottsliga verksamhet. Ali Hassan ska därför vara fortsatt häktad till dess domen i ansvarsdelen vinner laga kraft. Åklagaren har fortsatt tillstånd att meddela restriktioner.

Eftersom Ali Hassan döms för brott med fängelse i straffskalan ska han enligt lag betala avgift till Brottsofferfonden.

Den ersättning som den offentliga försvararen har begärt är skälig och ska utgå av allmänna medel. Med hänsyn till Ali Hassans ekonomiska och personliga förhållanden ska staten stå för kostnaden för försvararen.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 1 (TR-01)

Ett överklagande ställs till Svea hovrätt och ska ha kommit in till tingsrätten senast den 17 juli 2020.

Nils Pålbrant

Avräkningsunderlag bifogas.

Underlaget avser

Person-/samordningsnummer/födelseid 19970413-5293	Datum för dom/beslut 2020-06-26
Efternamn Hassan	Förnamn Ali

Personen har under en sammanhängande tid av minst 24 timmar varit frihetsberövad* i Sverige eller utomlands med anledning av brott som prövats i målet eller som påföljden avser. Frihetsberövandet har ägt rum under nedan angivna tider.

*på sätt som avses i 2 § lagen (2018:1250) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande

Frihetsberövad**Frihetsberövandet hävt/upphört/avbrutet**
(lämna tomt för ett frihetsberövande som pågår)

2020-04-20	
------------	--

Samtidig verkställighet av påföljd i annat mål

- Kriminalvården har underrättat domstolen om att personen har påbörjat verkställighet eller har verkställt påföljd i annat mål under den tid som han eller hon varit berövad friheten (2–4 §§ förordning (2019:96) om tillgodoräknande av tid för frihetsberövande).

Tidigare frihetsberövanden av betydelse för avräkningen

- Domstolen har i avgörandet helt eller delvis undanröjt påföljden i tidigare dom, beslut eller strafföreläggande, och det finns uppgifter om frihetsberövanden i tidigare meddelade domar, beslut eller avräkningsunderlag som har betydelse för avräkningen.

Observera: När domstolen lämnar domen/beslutet eller domsbeviset till Kriminalvården ska tidigare domar/beslut med eventuella avräkningsunderlag och avräkningsunderlag enligt 12 a § strafföreläggandekungörelsen bifogas, om det finns uppgifter där som har betydelse för avräkningen (3 § 4 förordningen (1990:893) om underrättelse om dom i vissa brottmål, m.m.).

Underskrift

Namnförtydligande

Hur man överklagar

Dom i brottmål, tingsrätt

TR-01

Vill du att domen ska ändras i någon del kan du överklaga. Här får du veta hur det går till.

Överklaga skriftligt inom 3 veckor

Ditt överklagande ska ha kommit in till domstolen inom 3 veckor från domens datum. Sista datum för överklagande finns på sista sidan i domen.

Överklaga efter att motparten överklagat

Om ena parten har överklagat i rätt tid, har den andra parten också rätt att överklaga även om tiden har gått ut. Det kallas att anslutningsöverklaga.

En part kan anslutningsöverklaga inom en extra vecka från det att överklagandetiden har gått ut. Ett anslutningsöverklagande måste alltså komma in inom 4 veckor från domens datum.

Ett anslutningsöverklagande upphör att gälla om det första överklagandet dras tillbaka eller av något annat skäl inte går vidare.

Så här gör du

1. Skriv tingsrättens namn och målnummer.
2. Förklara varför du tycker att domen ska ändras. Tala om vilken ändring du vill ha och varför du tycker att hovrätten ska ta upp ditt överklagande (läs mer om prövningstillstånd längre ner).
3. Tala om vilka bevis du vill hänvisa till. Förklara vad du vill visa med varje bevis.

Skicka med skriftliga bevis som inte redan finns i målet.

Vill du ha nya förhör med någon som redan förhörts eller en ny syn (till exempel besök på en plats), ska du berätta det och förklara varför.

Tala också om ifall du vill att målsäganden ska komma personligen vid en huvudförhandling.

4. Lämna namn och personnummer eller organisationsnummer.
Lämna aktuella och fullständiga uppgifter om var domstolen kan nå dig: postadresser, e-postadresser och telefonnummer.
Om du har ett ombud, lämna också ombudets kontaktuppgifter.
5. Skriv under överklagandet själv eller låt ditt ombud göra det.
6. Skicka eller lämna in överklagandet till tingsrätten. Du hittar adressen i domen.

Vad händer sedan?

Tingsrätten kontrollerar att överklagandet kommit in i rätt tid. Har det kommit in för sent avvisar domstolen överklagandet. Det innebär att domen gäller.

Om överklagandet kommit in i tid, skickar tingsrätten överklagandet och alla handlingar i målet vidare till hovrätten.

Har du tidigare fått brev genom förenklad delgivning, kan även hovrätten skicka brev på detta sätt.

Prövningstillstånd i hovrätten

När överklagandet kommer in till hovrätten tar domstolen först ställning till om målet ska tas upp till prövning.

Om du *inte* får prövningstillstånd gäller den överklagade domen. Därför är det viktigt att i överklagandet ta med allt du vill föra fram.

När krävs det prövningstillstånd?

Brottmålsdelen

I brottmålsdelen behövs prövningstillstånd i två olika fall:

- Den åtalade har dömts enbart till böter.
- Den åtalade har frikänts från ett brott som inte har mer än 6 månaders fängelse i straffskalan.

Skadeståndsdelen

Det krävs prövningstillstånd för att hovrätten ska pröva en begäran om skadestånd.

Undantag kan gälla när en dom överklagas i brottmålsdelen, och det är kopplat en begäran om skadestånd till brottet. Då krävs inte prövningstillstånd för skadeståndsdelen om

- det inte krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen eller om
- hovrätten meddelar prövningstillstånd i brottmålsdelen.

Beslut i övriga frågor

I de mål där det krävs prövningstillstånd i brottmålsdelen (se ovan), krävs det också prövningstillstånd för sådana beslut som bara får överklagas i samband med att domen överklagas. Beslut som kan överklagas särskilt kräver inte prövningstillstånd.

När får man prövningstillstånd?

Hovrätten ger prövningstillstånd i fyra olika fall.

- Domstolen bedömer att det finns anledning att tvivla på att tingsrätten dömt rätt.
- Domstolen anser att det inte går att bedöma om tingsrätten har dömt rätt utan att ta upp målet.
- Domstolen behöver ta upp målet för att ge andra domstolar vägledning i rättstillämpningen.
- Domstolen bedömer att det finns synnerliga skäl att ta upp målet av någon annan anledning.

Vill du veta mer?

Ta kontakt med tingsrätten om du har frågor. Adress och telefonnummer finns på första sidan i domen.

Mer information finns på www.domstol.se.